

[FOCUS VERD]

Desxifrant olors

Fotografia i text de **ROBERTO GARCÍA-ROA**

Com d'una brúixola que les guia, les serps se serveixen del ball captivador de les llengües per a recollir un còctel de substàncies químiques amb les quals desxifrar el seu entorn. Aquestes llepades quimiosensorials les utilitzen els escatosos –serps i llan-gardaixos de l'ordre Squamata– en multitud d'interaccions ecològiques i socials. Per exemple, per a percebre preses i depredadors, així com per a reconèixer el sexe, edat o identitat d'individus de la seua espècie. Les partícules químiques recollides són alliberades en un òrgan especialitzat que es localitza al sostre de la boca: l'òrgan vomeronasal. Curiosament, l'especialització d'aquest òrgan i el comportament lligat a les llepades quimiosensorials varien entre espècies i semblen estar profundament determinats per la seua ecologia, dieta i el tipus de comunicació que utilitzen. Aquelles espècies més actives en la cerca de menjar, amb una dieta més generalista i amb una mena de comunicació basada principalment en senyals químics, presenten, en termes generals, un òrgan vomeronasal més especialitzat i/o una major taxa de protrusions linguals. Jugar amb la llum quan es fotografien espècies tan cridaneres com aquesta femella d'escurçó *Popeia fucata* de Malàisia pot dotar a l'escena d'un context dramàtic i impactant. Encara més quan la llum incident en el subjecte fotografiat aconsegueix aïllar-lo del fons irregular de la vegetació. L'ús d'un flaix extern situat en posició zenital, acompanyat d'una alta velocitat de disparament, em va permetre congelar una de les llepades quimiosensorials amb què la serp tractava de desxifrar l'entorn que l'envoltava. ☺

[Macro 100 f/2.8 IS USM; 1/200 s; f7.1; ISO 400; manual; flaix extern]

ROBERTO GARCÍA-ROA. Fotògraf de natura i investigador de l'Institut Cavanilles de Biodiversitat i Ecologia Evolutiva de la Universitat de València.

